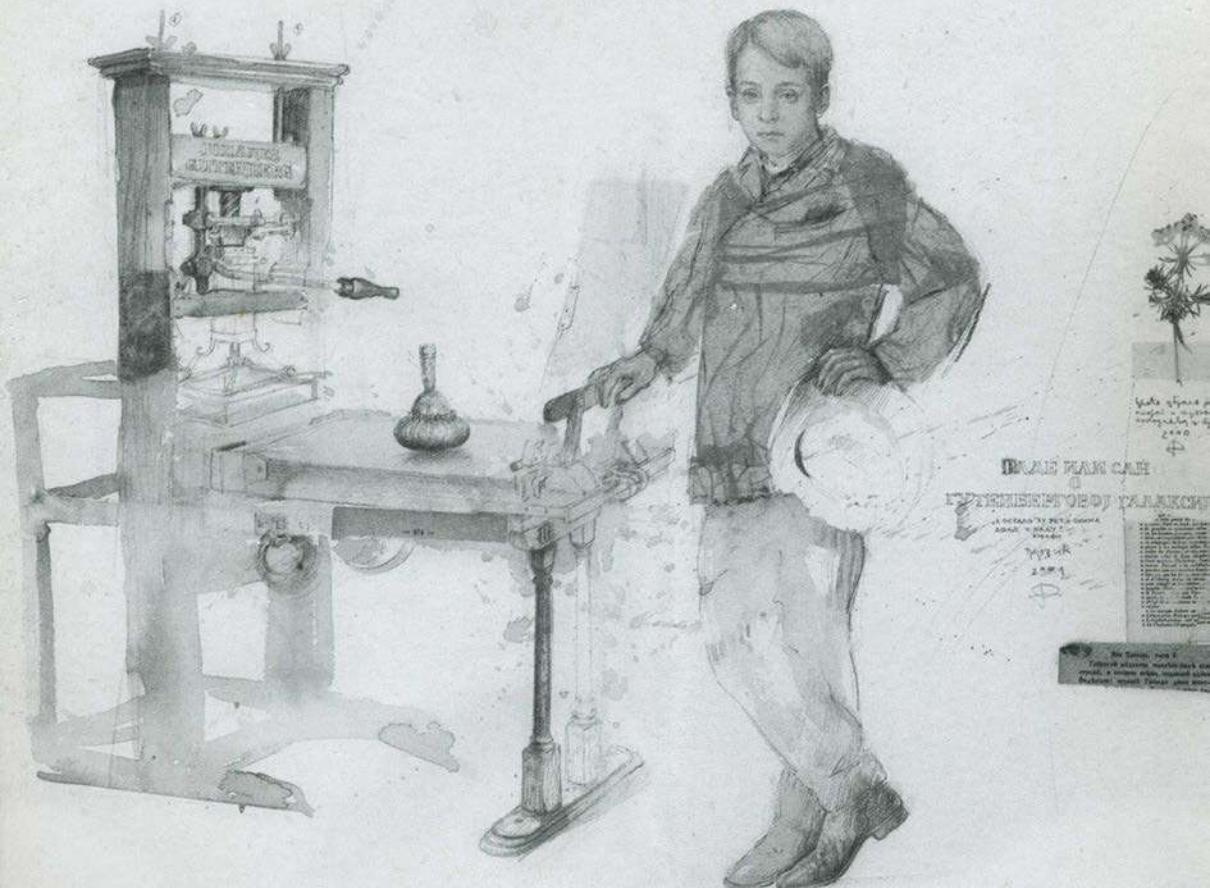

Милан Туцовић

У сећање на Рада Ранчића, 2000–2010.

Пријатељи

In Memory of Rade Rančić, 2000–2010

Frends

Милан Туцовић

У ОЧЕКИВАЊУ ПРОМЕНЕ

18. март – 9. април 2010.

МУЗЕЈ РУДНИЧКО ТАКОВСКОГ КРАЈА

Горњи Милановац, 2010.

У ОЧЕКИВАЊУ ПРОМЕНЕ

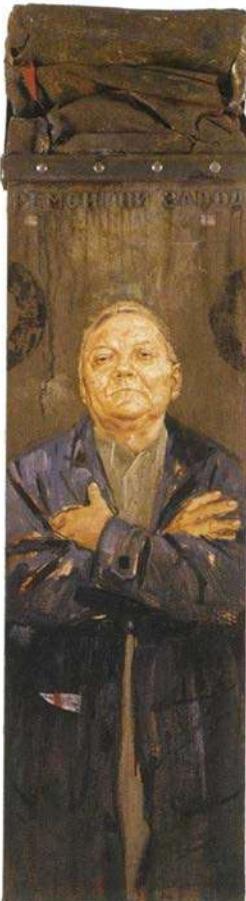
Изложба *У очекивању промене* обједињује два тематска циклуса којима се Туцовић помно бавио током неколико протеклих година. Први циклус односи се на призоре бродова, лука, пристаништа, бродских ремонтних завода, а други на истраживање древног мита о *Дами и једнорогу*. Наизглед неповезане, ове две теме крију дубље јединство и смисао. Ова изложба пружа публици могућност сагледавања стваралачког уметниковог пута и увид у развијање тема назначених у раним радовима. Свакако да изложбе нису догађај само за публику, јер потребу за увидом у пређени пут има и стваралац сам. Његово трагање за скривеним покретачима сопственог дела није ништа мање изненађујуће. Сетимо се само колико је за сликарa тешко питање „шта слика значи”, или „шта слика представља”.

Поставку чине слика *Меморија пристаништа*, формата 210x280 см, настала у периоду од 2006. до 2009. године; пет слика-објекта из циклуса *Дама и једнорог* и још

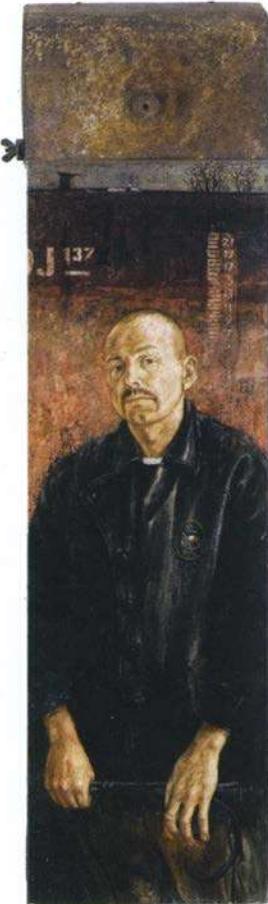
неколико радова који се својом формом и садржајем уклапају у замишљену концепцију изложбе.

Композицију Меморија пристаништа чине три брода, метафоре три епохе европске цивилизације: античке-*Janus*, византијске-*Byzantio* и англосаксонске-*King Edward*. На сцени вечности или „запечаћеног времена” три брода, три епохе, преклапају се по неком реду и смислу. Актери збивања у Пристаништу иза себе имају огромно и тешко наслеђе, оронуло и зарђало. Бродови су усидрени после дуге пловидбе на месту у коме се један свет завршава а границе другог почињу. Атмосфера чекања и привремености показује да је ово место упитаности у коме доминира трупло света. Целовитост је разложена, свет је почeo полако да се разглављујe на сопствене делове. На доку, испред бродова, налази се група људи, седам мушкараца и једна жена. Средишњу вертикалу слике чине необична механичка конструкција, са бројем 137 на врху, и три анђела који лебде над бродовима и Пристаништем. Сну налик, девојка у белом, у овај свет истрошености и похабаности, као да се спустила из сфере светог и трансцендентног. У делима сликарa први пут се појавила на слици-објекту *У очекивању промене* из 1998. године.

Да ли неко од људи у Пристаништу зна тајну изласка из овог стања одсечености и изолованости? Решење је можда у незграпној и наизглед бесмисленој централној, механичкој конструкцији, вероватно делу два мушка-

Пословођа, 2004.
метал, уље на дрвету,
103 x 27 x 12 cm

Бродомонтер, 2004.
метал, уље на дрвету,
103 x 27 x 12 cm

рца ослоњена на њу. Њихов изглед и став изражавају понос, самоувереност, примесу гордости али и уклетости. На врху њихове зарђале конструкције, испод заставе, налази се број 137, математичка мистерија позната у савременој физици као константа фине структуре, која се загонетно појављује у многим прорачунима (размере Сунчевог система су под контролом броја 137). У Пристаништу су и дечаци загледани у олупине и одбачене предмете. Као да трагају за законима њиховог поновног састављања у живо, функционално тело света. Можда тајну чува дечак у пругастом прслуку, са плавом кофицом на којој пише број 10 – Питагорин тетрактис са десет основних супротности на којима почива ко-смос и из којих се зачиње хармонија. Његово ведро и проницљиво лице изражава сазнање које не дозвољава пад и растакање у ентропији.

Своју снагу *Меморија пристаништа* црпи из два опречна стања утрађена у призор слике. С једне стране, три брода усидрена у реалном простору и времену, 2033. године у некој од лука. Слика отврдле, материјалне реалности, застрашујућа атмосфера мртвих механизама и зарђалог челика до границе када сама материја почиње да изазива осећање сажаљења у нама. С друге стране је сањарско, сновидеће стање, сублимирano у лицу жене у белом. Њено присуство и утицај на грубу материјалност брише границу између света реалног и метафизичког, са анђелима који лебде, истовремено указујући на уплив божанског и метафизичког. У судару ова два опречна

стања рађа се међупросторно подручје Пристаништа у коме се, по логици нашег земаљског живота, не може дugo задржавати. Отуд атмосфера унутрашње напетости призора. Јунаци Пристаништа су у **очекивању промене...**

Зашто је ово **меморија** Пристаништа? Три брода нису само мртви, материјални сведоци историје. Они у себи памте наша сећања, снове, жеље, страхове, наше добро и наше зло. Они памте историју нашег духа; зато људи у Пристаништу решење морају тражити у категоријама духовног живота. Њихова епоха донела је огромна сазнања о материјалном виду света, али је духовни аспект материје и природе остао потпуно непознат. Потрага за духом у материји даје дубоки смисао Ready-made покрету и рециклажи одбачених предмета у ликовној уметности XX века. То је покушај да се кроз уметност успостави равнотежа у односу на једностраницу, обездуховљену, материјалистичко-позитивистичку слику света савременог човека. Олупине у Пристаништу су материјални остаци преживљене катастрофе једнострданог духа. Из њега се креће на пут новог сазнања.

Жена у белом, оличење женског принципа, Софија (Мудрост), Душа света, на том путу је водич.

У циклусу *Дама и једнорог*, аутор прко древног мита развија ову тему, али не као романтичарско и поетско виђење, већ као симбол набијен биполарношћу и уну-

Бијела, 2004.
метал, уље на дрвету,
103 x 27 x 12 cm

Стрелиште, 2006.
метал, уље на дрвету,
62 x 25 cm

трашњом тензијом. Одломци древних знања преплићу се са савременим, некад и научним сазнањима. Као што у *Меморији пристаништа* имамо судар ониричне и грубе материјалне реалности, тако у *Дами и једнорогу* имамо антагонизам између митског и посттехнолошког бића света. И у једном и у другом случају треба успоставити нову равнотежу, изградити мостове, наново спојити раздвојене елементе, повезати материју и дух, стварност и сан.

Инспирацију за циклус *Дама и једнорог* представља шест таписерија из XV века, под истим називом, које се чувају у музеју Клини (Cluny) у Паризу. Велики изазов за уметника, имајући у виду да је једнорог XXI века испражњен и поједностављен симбол, који се представља као бели коњ са дугим рогом на челу и оличава чедност и осећајност, данас у духу Дизнијевих јунака. Планирано је да се циклус састоји од 7 слика – објеката. До сада је реализовано 5. Затворене кутије су димензија 70x50 cm. Отворене, са средишњим делом и два бочна крила, формирају триптих, димензија 70x100 cm. На централном делу приказана је Дама. Изведене су од различитих материјала – дрвета, метала, посребрене, ко-лажиране. У галеријској поставци предвиђено је да се наспрам сваке *Даме и једнорога* нађе предмет који својим значењем посредује у успостављању енергетског односа слике са посматрачем. Циљ је да се створи један вид просторне инсталације, у којој се оштре границе између реалног света посматрача и имагинарног света

слике умекшавају. Називи дела су на седам различитих језика.

Телевизијски канал Фешн ТВ послужио је као инспирација за прву слику-објекат *The Lady and the Unicorn*. Дама је млада манекенка која седи на јастучету са љиљанима. Са њене десне стране налазе се раздерани грбови, хералдички трагови света који је познавао устројство заједнице. Лево је бело крзно, да ли Једнорогово? Наспрам ове слике налази се црвено јастуче.

На слици *La Dame a' la Licorne*, Дама је манекенка. Десно су скениране лобање Лава и Једнорога, артефакти могућих научних истраживања Митолошког института будућности. Наспрам је љиљан извајан у дрвету.

Кутија споља колажирана, репродукцијом таписерије из музеја Клини, носи назив на српском језику *Дама и једнорог*. Дама седи на столици. Десно је рељеф једнорога, лево, рељеф лава. Веома пластично опипљивим и враћају у нашу стварност. У амбијенталној поставци наспрам ове *Даме* налази се екран са филмом на коме се види рука жене која везе једнорога.

Die Dame und Einhorn је опор, тежак метални сандук у коме се налази каталог генетски модификованих животиња. Оне се могу наручити из каталога у складу са потребама наручиоца (Доушник, Животиња кућепазитељ, Einhorn-елегантна животиња за вечерње изласке, Хроничар). Дама је модна креаторка, са блузом сашиве-

Испред града I, 2008.
дрво, уље на дрвету,
80 x 30 x 8 см

Испред града IV,
Homage to Ben Nikolson, 2008.
дрво, уље на дрвету,
80 x 35 x 8 cm

ном од мноштва мушких кожних рукавица. Наспрам је лобања једнорога.

Аскетски бео сандук носи назив на јапанском језику - 角獸と淑女.

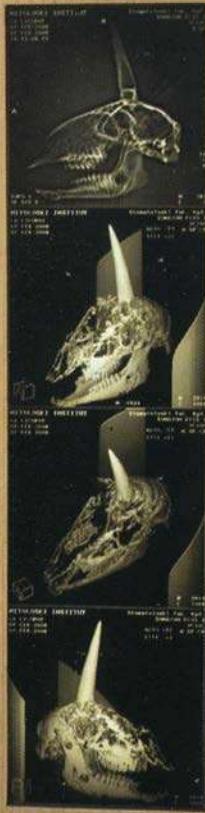
Дама је јапанска песникиња. Лево и десно од даме налазе се две касете, са текстовима јапанске поезије, које се губе у црвеном праху. Наспрам је стара дрвена кутија са огледалом.

У чему је значење овог мита? Шта је уметник њиме покушао да каже? Какво је биће једнорог? Све су то питања на која није могуће дати јасан одговор, јер мит измиче свакој рационалној анализи. Он колико открива, толико и прикрива, тајну објашњава још већом тајном. Свеједно, наша потреба за митом не престаје, а времена великих криза показују његову моћ да људе покрене, како у правцу добра, тако и у правцу зла.

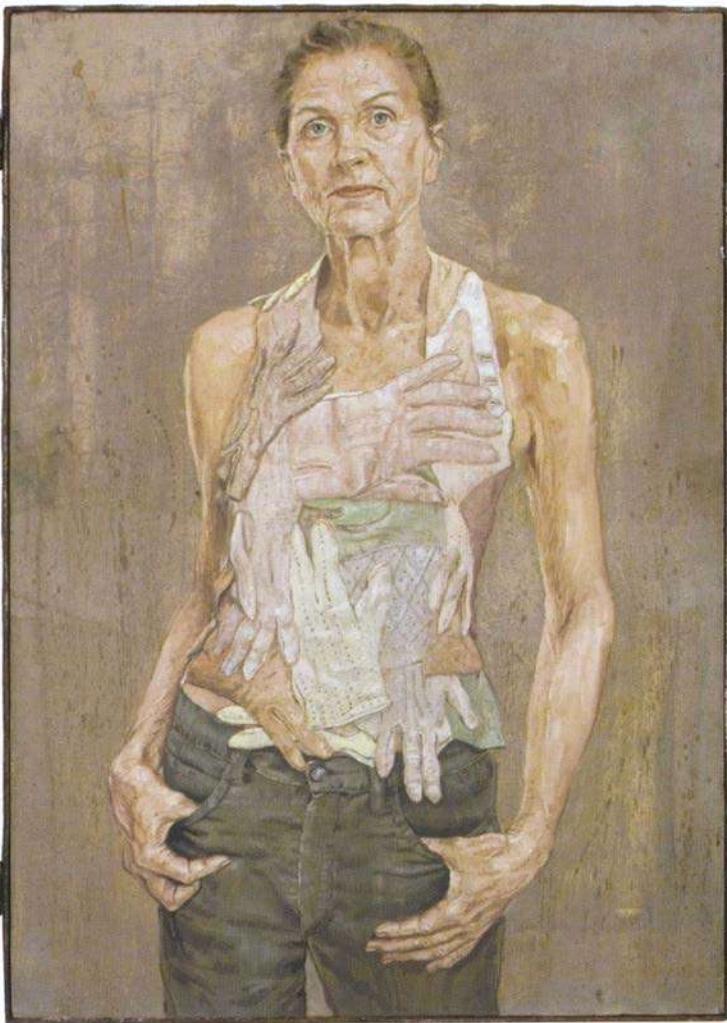
Оживљавање древног мита, у трнутку када су озбиљно напрсли оквири наше слике света, уводи нас у нови поредак непознатих димензија. Кроз њега уметник изоштрава супротности у којима живимо, покушавајући да укаже на претеће силе у нама самима, које тек треба ускладити. Зашто је на путу могућег преображаја битан женски принцип света, тек наслућујемо.

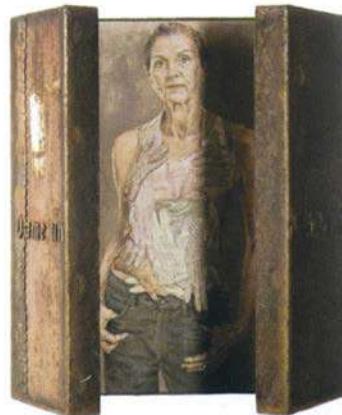
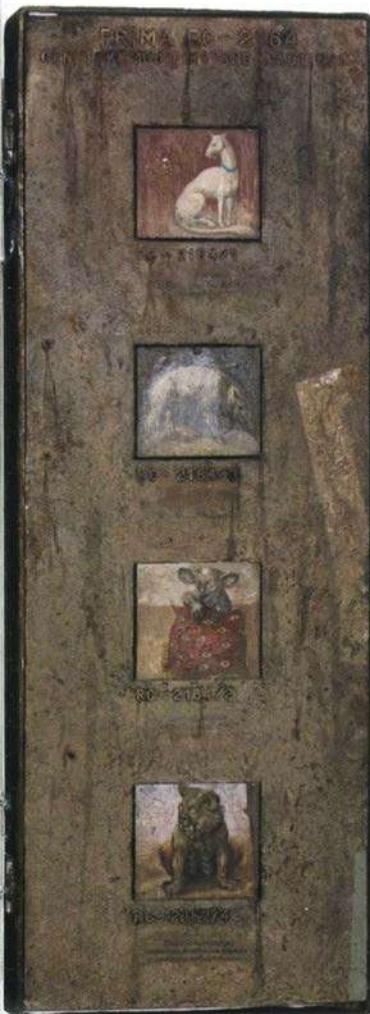
Мила Коларевић-Туцовић

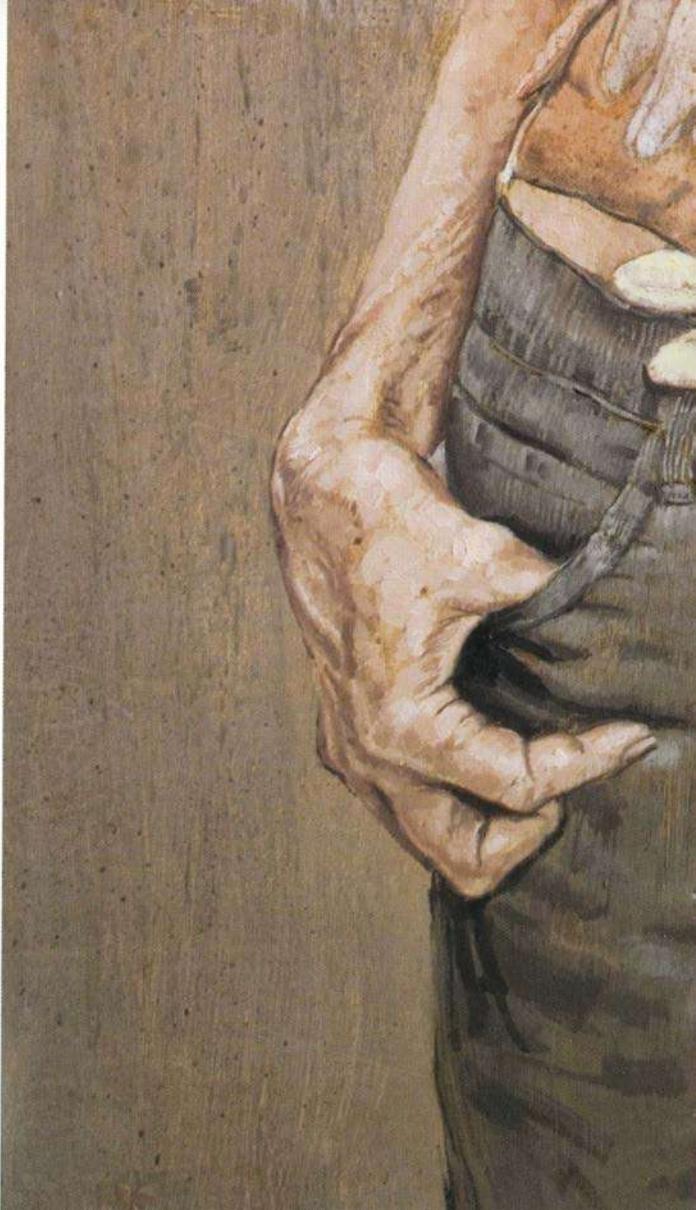
La dame e la licorne, 2008.
скенер фильм, уъе на дрвету,
70 x 100 x 7,5 cm

Dame und Einhorn, 2009.
метал, уље на дрвету,
70 x 100 x 7,5 cm

Dame und Einhorn,
деталь

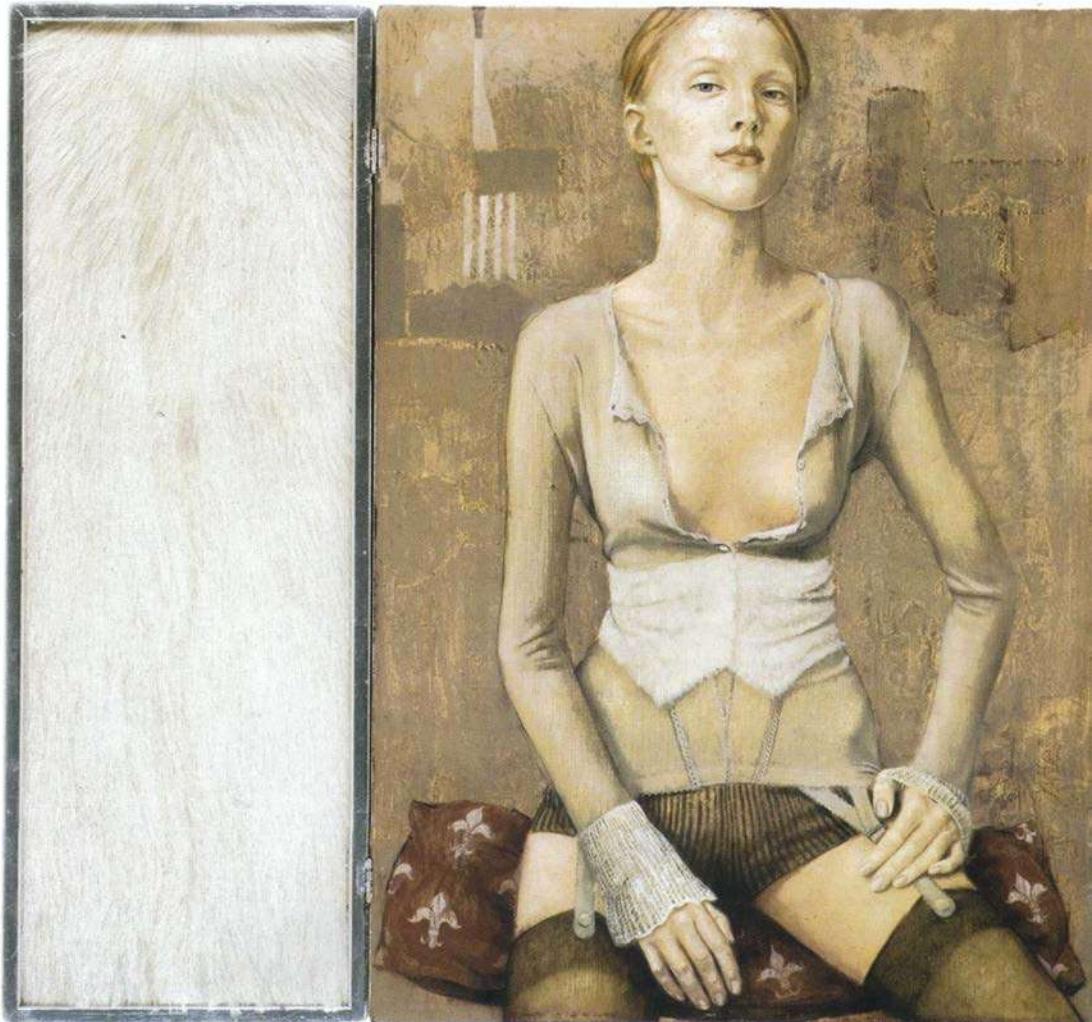

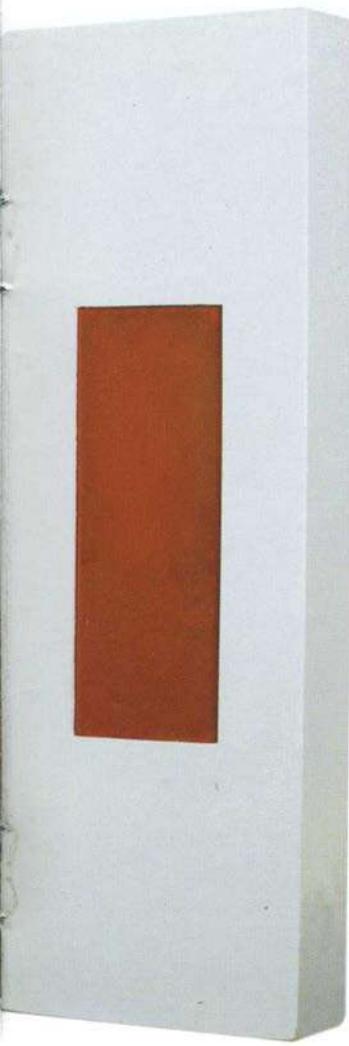
Дама и једнорог, 2009.
фотографија, гипс, уље на дрвету,
70 x 100 x 7,5 cm

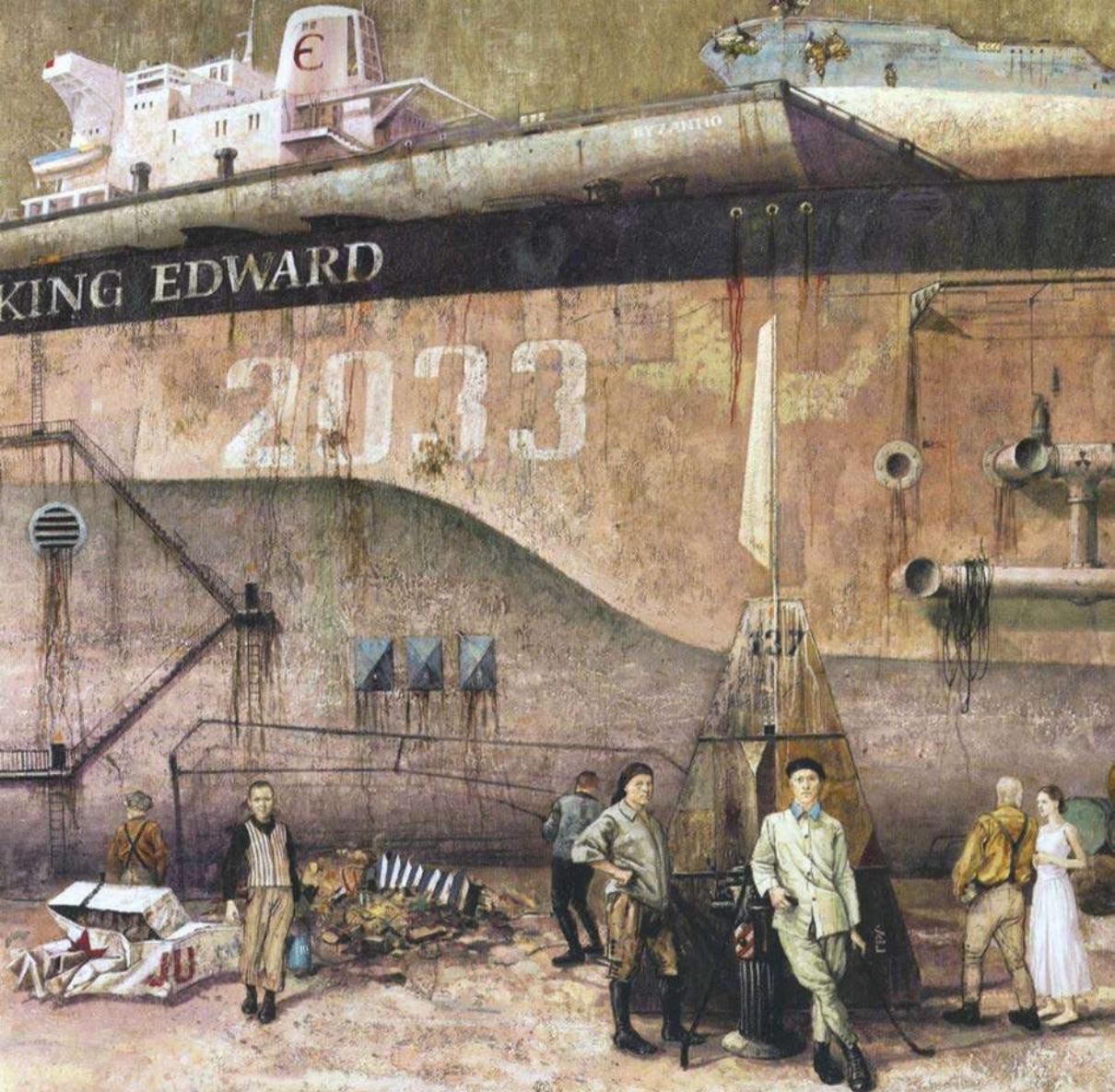

The Lady and the Unicorn, 2006.
крзно, сребро, уље на дрвету,
70 x 100 x 7,5 cm

-角獸と淑女, 2009.
пигмент, уље на дрвету,
70 x 100 x 7,5 cm

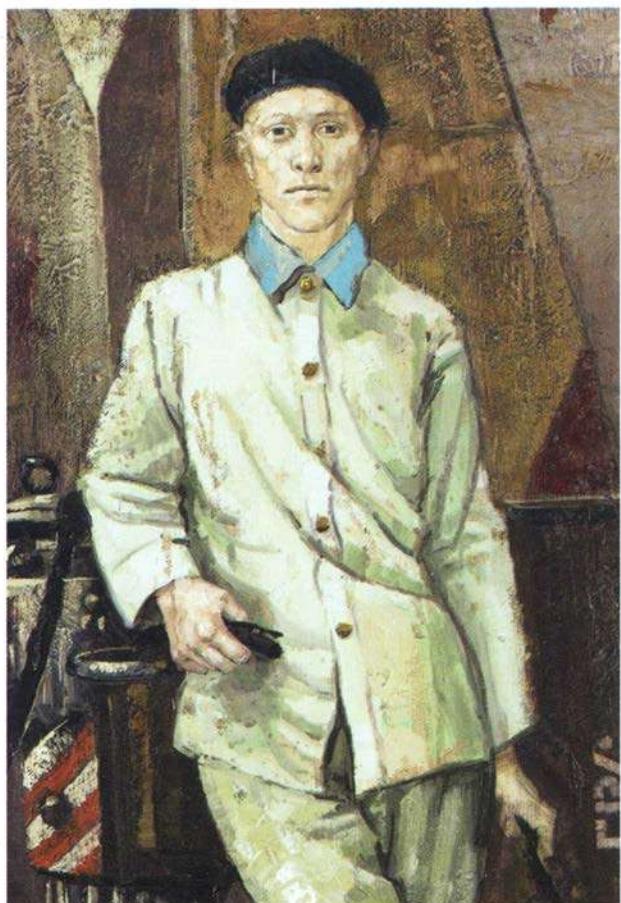

KING EDWARD

2030

137

EPA

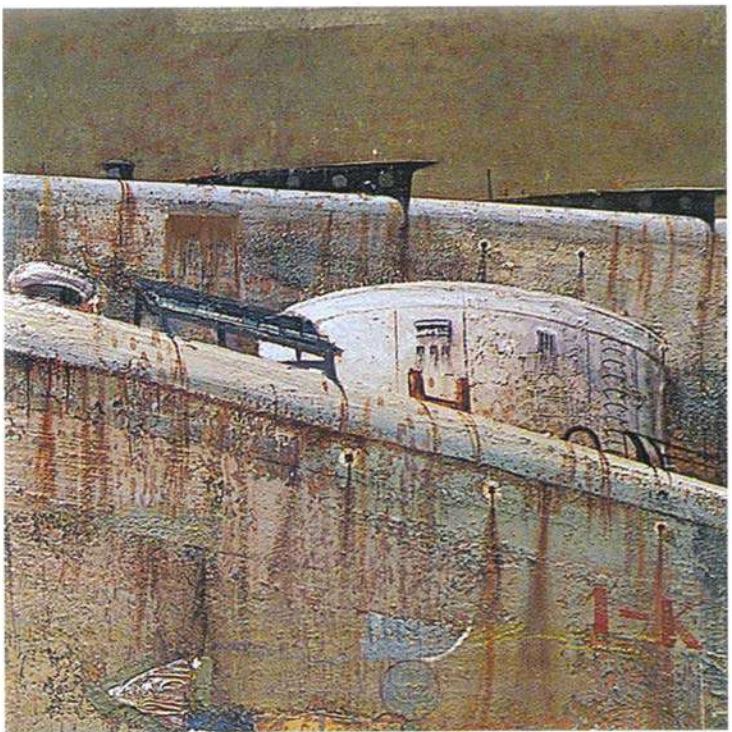
Меморија пристаништа, 2006-2009.
уље на платну,
210 x 280 cm

Меморија
пристаништа,
скица

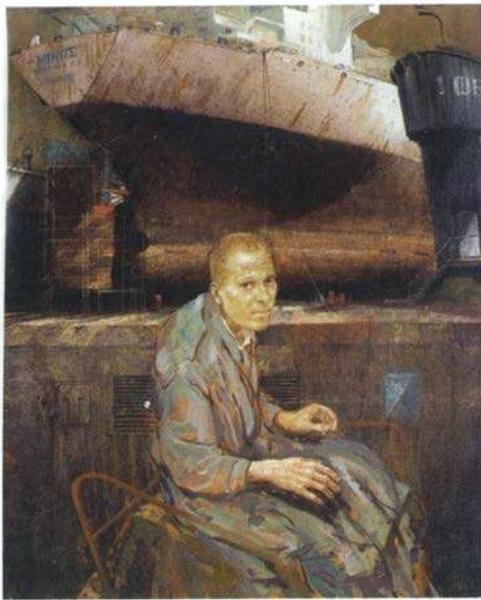
Меморија
пристаништа,
детаљ

Ремонтни завод, 2004.
уље на платну,
130 x 165 cm

Путник, 2005.
уље на платну,
61 x 50 cm

Ремонт, 2006.
уље на платну,
71 x 103 cm

Биографија

Милан Туцовић се родио 1965. године у Пожеги.
Дипломирао је вајарство на Факултету примењене
уметности у Београду 1991. године. Излагао је на више
самосталних и групних изложби у земљи и иностранству.
Живи и ради у Београду.

Самосталне изложбе

- 1991. Београд, Галерија „У подруму”.
- 1992. Београд, Галерија „Студентски град”.
- 1993. Београд, Галерија Коларчевог народног универзитета.
- 1995. Београд, Етнографски музеј Будва, Модерна галерија.
- 1996. Будва, Модерна галерија.
Београд, Галерија Коларчевог народног универзитета.
- 1997. Топола, Задужбина Краља Петра I.
- 2000. Подгорица, Галерија „Пизана”.
Ваљево, Модерна галерија.
- 2002. Београд, Француски културни центар.
Chamalieres, Galerie D'Art Contemporain.
Feurs, Centre D'Art Contemporain.
- 2003. Пожега, Градска галерија.
Ариље, Градска галерија.
- 2004. Tokyo, Sesion House Garden.
- 2005. Париз, Културни центар Србије и Црне Горе.
Бајина Башта, Дани европске баштине.
Ужице, Градска галерија.
- 2007. Аранђеловац, Смотра „Мермер и звуци”, Галерија „99”
- 2009. Ваљево, Модерна галерија.
Београд, Галерија РТС.

Групне изложбе

1993. Пожаревац, Фондација „Миленин дом”, Галерија „Милена Павловић Барили”,
5. међународни бијенале „У светлости Милене”.
Београд, Галерија „Перо”, Акт.
1994. Пријепоље, Галерија Дома културе, Уметничка колонија „Милешева”.
1996. Београд, 37. Октобарски салон.
Београд, Културни центар, „Критичари су изабрали”.
Горњи Милановац, Музеј рудничко-таковског краја, 4. Међународни бијенале
уметности минијатуре.
1997. Ваљево, Модерна галерија, „Нове слике”.
1998. Београд, Галерија Коларчевог народног универзитета, „Самоћа”.
Земун, Галерија „107”.
2000. Будва, Модерна галерија, „Тежња ка лијепом” – из будванских приватних колекција.
2001. Београд, Галерија „Прогрес”, Циклус „Српске колекције”
– Колекција „Недељковић”, Аранђеловац.
Будва, Модерна галерија, Ретроспектива 1972-2002.
2002. Ликовна колонија „Орашац”.
2004. Ваљево, Модерна галерија, „Прилог историји одсечених глава”.
Београд, Галерија РТС, Ликовна колонија РТС, Златибор.
2005. Toronto, „Art salon” „Sinergy”.
Brive-La-Gaillarde, Galerie du Théâtre, Les Imaginaires.
2006. Београд, Уметнички простор „Париски круг”, „Еротика у српском сликарству”.
Београд, Галерија „Прогрес”, Циклус „Српске колекције”,
Метафизичко сликарство из колекције Милољуба и Ивана Перића.
2007. Вршац, Галерија „Хемофарм”, „Омаж Паји Јовановићу”.
Аранђеловац, Галерија „99”.
2009. Ваљево, Модерна галерија, „Портрет између реалности и имагинације”.
Београд, Студио Уроборос, *Меморија пристаништа*, заједничка изложба
са сниматељем и фотографом Бранком Пелиновићем и мултимедијалним
дизајнером Бојаном Каначковићем.

Милан Туцовић
У ОЧЕКИВАЊУ ПРОМЕНЕ

Издавач:
Музеј рудничко-таковског краја, Горњи Милановац
www.muzejgm.org

За издавача:
Борисав Челиковић

Аутор текста:
Мила Коларевић-Туцовић

Аутори поставке:
Милан Туцовић
Ана Боловић

Графичка опрема:
Вељко Тројанчевић

Фотографије:
Мирослав Јеремић, Душан Јовановић
Бранко Пелиновић, Велибор Житаревић

Штампа: Codex print, Горњи Милановац

Тираж: 300

ISBN 978-86-82877-33-2

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

75.071.1:929 Туцовић М. (083.824)
75(497.11)*2004/2009*(083.824)

ТУЦОВИЋ, Милан, 1965-
Милан Туцовић: У очекивању промене:
18. март - 9. април 2010, Музеј рудничко-таковског краја,
Горњи Милановац / [аутор текста Мила Коларевић - Туцовић;
фотографије Мирослав Јеремић... и др.]. - Горњи Милановац:
Музеј рудничко-таковског краја, 2010 (Београд : Codex print).
- 32 стр.: репродукције; 16 см

Слика М. Туцовића. - Тираж 300. - Биографија: стр. 30.

ISBN 978-86-82877-33-2

а) Туцовић, Милан (1965-) - Слике - Изложбени каталоги
COBISS. SR-ID 174089996

МУЗЕЈ РУДНИЧКО ТАКОВСКОГ КРАЈА